



فصلنامه فرهنگ و زبان و ادب فارسی
شماره ۴۶-۴۵، تابستان - پائیز ۱۳۸۸ هـ ش

ویژه‌نامه حزین و بنارس

تهیه و انتشار قند پارسی کوششی است
به‌قصد ارائه آرای استادان و
پژوهشگران هند و ایران و دیگر
پارسی‌زبانان در معرفی و نقد آثار
نگاشته شده به‌زبان فاخر فارسی از
گذشته تاکنون و شرح احوال ادیبان و
فرهیختگان و دیگر پدیدآورندگان
این آثار، به‌ویژه در هند.

آراء و نظرهای مندرج در مقاله‌ها ضرورتاً بیانگر رأی و نظر رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران نیست.
شورای نویسندگان در ویرایش مقالات آزاد است.
همه حقوق این فصلنامه محفوظ است و نقل و اقتباس مطالب آن با ذکر مأخذ آزاد است.

مرکز تحقیقات فارسی
رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران
دهلی‌نو



فصلنامه فرهنگ و زبان و ادب فارسی

شماره ۴۶-۴۵، تابستان - پائیز ۱۳۸۸ هـ ش

ویژه‌نامه حزین و بنارس

صاحب امتیاز

رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران - دهلی نو

مدیر مسئول: کریم نجفی بزرگر

سردبیر و ویراستار: علی رضا قزوه

مشاوران علمی این شماره

سید امیر حسن عابدی، شریف حسین قاسمی، مهدی خواجه‌پیری و بهروز ایمانی



خوشنویسی عنوان: کاوه اخوین

طراحی جلد: مجید احمدی و عایشه فوزیه

حروفچینی و صفحه‌آرایی: عبدالرحمن قریشی و علی رضا

چاپ و صحافی: الفا آرت، نوئیدا، یو.پی.



نشانی: شماره ۱۸، تیلک مارگ، دهلی نو ۱۱۰۰۰۱

خانه فرهنگ جمهوری اسلامی ایران

تلفن: ۴-۲۳۳۸۳۲۳۲، دورنگار: ۲۳۳۸۷۵۴۷

newdelhi@icro.ir

<http://newdelhi.icro.ir>

فهرست مطالب

۸	سر دبیر	دمی با حزین (مقدمه)
		الف - مقالات:
۲۰	محمد رضا شفیعی کدکنی	نقد ادبی در سبک هندی
۵۹	عارف نوشاهی	رقعات حزین
۶۹	مهدی محقق	نکات کلامی در شعر حزین لاهیجی
۷۶	شریف حسین قاسمی	هند حزین
۸۸	کریم نجفی بزرگر	حزین از نگاه حزین
۱۰۲	سید احسن الظفر	بیدل و حزین
۱۱۱	جویا جهان بخش	رساله عقاید دینیّه شیخ علی حزین
۱۲۵	سید حسن عباس	مختصری درباره رساله‌های نقد ادبی در شبه قاره و رساله اعلاء الحق صهبایی و در پاسخ احقاق الحق حزین
۱۵۲	علی غنی خسروی	حزین لاهیجی شخصیتی متفاوت در تذکره ها
۱۶۲	سید عین الحسن	شیخ علی حزین: شاعری نوآور
۱۷۳	احمد شرفی	خاطره‌نگاری و حدیث نفس در ادب فارسی با نگاهی به تذکره احوال شیخ حزین
۱۸۲	چندر شیکهر	روزگار حزین در هند و مشتاقان وی
۱۹۳	ابراهیم عرب پور	روابط دیرینه ایران و هند در رساله‌ای از حزین لاهیجی
۲۳۴	محمد آصف نعیم صدیقی	شعر و شاعری از نگاه حزین
۲۴۱	جمشید سروش یار	نامه‌ای از شیخ علی حزین لاهیجی
۲۴۷	عبدالقادر جعفری	شیخ علی حزین در آئینه شعرش
۲۵۵	علی زمانی علویجه	بررسی یک مجموعه رقعات خطی شیخ محمد علی حزین لاهیجی

- نگاهی به احوال و آثار شیخ علی حزین
 در آمدی بر نقد ادبی در هند عهد تیموری با نگاهی
 به نقدهای حزین لاهیجی و منتقدان وی
- ۲۶۹ شمیم الحق صدیقی
 ۲۸۹ سید عبدالرضا موسوی
- حزین به عنوان یک عارف کامل
 سهم دکتر شفیعی کدکنی در معرفی حزین
 نگاهی به تذکره حزین
- ۳۲۲ شمیم اختر
 ۳۳۲ فرهاد طاهری
 ۳۴۰ عارف ایوبی
- حزین لاهیجی و اندیشه صفوی گرایی او
 نگاهی به نسخه خطی مثنوی فارسی حزین
 «بدیعة الودیعة»
- ۳۴۴ علی اکبر جعفری
 ۳۵۷ رضوان الله آروی
- حزین لاهیجی شاعری آزاده بر بلندای عرفان
 از بنارس نروم معبد عام است اینجا
 جایگاه حزین در مقام عالم دین
 مقام علمی و ادبی شیخ علی حزین در تذکره‌های
 شبه قاره
- ۳۶۳ احمد علی جعفری
 ۳۷۵ سید انور حسن زاهدی
 ۳۸۱ مهدی باقر
 ۳۹۲ نکهت فاطمه
- هند دارالامان فرهنگ ایران
 اندیشه عرفانی حزین لاهیجی
 سیری بر تذکره المعاصرین یا تذکره حزین
 تأملی در زندگی شیخ محمد علی حزین لاهیجی
- ۴۰۴ جبار رحمانی و زهرا شعرافچی زاده
 ۴۲۱ نسرین توکلی
 ۴۳۹ سید محمد جواد عسکری
 ۴۴۸ شهناز پروین
- ب - نسخه شناسی و کتابنامه حزین:**
- برگهایی به خط حزین
 معرفی یک نسخه خطی دیوان حزین
 نگاهی به نسخه خطی «بشارة النبوة»
 نگاهی به دو کتاب درباره حزین
 معرفی نسخه‌های خطی کلیات حزین لاهیجی در
 مرکز بین المللی میکروفیلم نور، هندوستان
 نگاهی به برخی از رساله‌های دینی حزین لاهیجی
 کتابنامه حزین
- ۴۶۱ سید محمد حسین حکیم
 ۴۷۰ عمر کمال الدین کاکوروی
 ۴۷۶ عصمت مومنی و مریم صف آرا
 ۴۸۹ سید نقی عباس
 ۵۰۵ فاطمه عطّارپور بندرآبادی
 ۵۲۱ جاوید اختر
 ۵۲۷

ج - گفتگوها:

- ۵۳۳ با خاطرات بنارس و یاد حزین
در خدمت استاد پروفیسور سید امیر حسن عابدی
- ۵۳۹ هنوز هم هندوستان وطن دوم فارسی زبانان است
گفتگویی با پروفیسور اظہر دہلوی
- ۵۴۹ در ساحل بنارس
گفتگو با پروفیسور شریف حسین قاسمی
- ۵۵۹ آنان حزین را فراموش کرده‌اند
گفتگو با پروفیسور سید عین‌الحسن

د - شعرهایی با یاد حزین و بنارس:

- ۵۶۷ این شکوہ حزین است...
علی‌رضا قرۓ
- ۵۶۹ گریہ صبح بنارس
سید عبدالحمید ضیایی
- ۵۷۱ انتخابی از غزلہای حزین
- ۵۷۵ بنارس در آیینہ شعر شاعران پارسی‌گو

ه - گزارش‌ها و کتابنامہ حزین:

- ۵۸۲ گزارشی از کنگرہ بزرگداشت حکیم فرزانه محمد
ایرج یحیی‌پور
علی حزین لاهیجی
- ۵۸۹ گزارشی از برگزاری ہجدهمین جلسہ انجمن ادبی
قاسم مرادی
بیدل بزرگداشت حزین لاهیجی در مرکز
تحقیقات فارسی دہلی‌نو